

2. juni 2014

UPA 2014/165
Anders Olsen

Med henblik på løsning af den vanskelige boligsituation i byer og bygder i yderdistrikterne og byggeri af nye boliger samt renovering af nedslidte boliger fremsættes hermed forslag til forespørgselsdebat.

(Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Partii Naleraq)

Siumut lægger vægt på, at borgerne har trygge og sunde hjem, ligesom at borgerne skal tilbydes et overkommeligt huslejeniveau.

Ligeledes mener vi i Siumut at der i byer og i yderdistrikter skal være fleksible muligheder for byggeri til priser som borgerne kan overkomme.

Siden 1975 har man i bygder og yderdistrikter benyttet sig af flere forskellige muligheder af selvbyggerhuse, hvilket har medført en betydelig fremme af bolig og sundhedsforholdene i disse steder. Indtil 2007 har man årligt imødekommet op til 30 ansøgere af selvbyggerhuse.

I alle årene hvor man havde mulighed for at kunne bygge selvbyggerhuse, har man løbende strammet op for at forhindre at selvbyggerhuse forfalder under byggeperioden, hvor tilsyn, det vil sige offentlige byggemyndigheder og ringe rådgivning medførte at selvbyggerhuse ikke blev bygget færdige.

Da selvbyggerhusordningen kørte i byer og i yderdistriktsbyerne, var der et stort efterspørgsel efter disse, hvor vi kan nævne at ordningen havde været en god mulighed for at kunne få sit eget hjem, efter ansøgerne har betalt et for alle gældende eget indskud.

Selvbyggerhustyperne levede op til de nutidige krav, idet man havde mulighed for at opføre 1100 typer i forskellige størrelser, som havde et positivt effekt for efterspørgslen af boliger.

Ligeledes kan man også nævne, at kommunerne i forbindelse med beskæftigelsesfremmende tiltag, gav mulig for byggehjælp via beskæftigelsesfremmende midler som også var til gavn for selvbyggerne.

I 2008 blev muligheden for selvbyg af huse afløst af det der blev kaldt for medbyggerordning. Dette medførte en nyordning på området, ligesom der blev udarbejdet andre regler for finansiering af disse byggerier.

Dette medførte blandt andet at byggeri på bygder og yderdistrikter som næsten var gået i stå, nu gik helt i stå, hvor der nu kun er offentligt byggeri. Det kan ikke skjules, at dette har medført et markant fald i boligbyggeriet. I dag er forholdene af sådan karakter, at de boliger der blev opført af kommuner og selvstyret står ubenyttede hen, på grund af alt for høj husleje. Dette problem skal løses.

Derfor mener Siumut at medbyggerordningen i byger og i yderdistrikter skal ændres ved at man genindfører selvbyggerordningen. Dog skal man bane vej for dette ordning, efter at man har lavet stramninger på de offentliges vilkår.

Medbyggerordningen er i sig selv en god ordning, men der kan ikke herske nogen som helst tvivl om, at ordningen giver betydelige begrænsninger for ansøgere, idet ordningen tager udgangspunkt i ansøgernes indtægtsforhold. Det skal nævnes at det er et faktum, at indbyggere i bygder og yderdistrikter har dårligere muligheder for at få bankfinansiering af deres boligbyggeri end borgerne i de større byer.

Derfor mener Siumut at man i bygder og yderdistrikter skal have mulighed for at få selvbyggerhuse igen, dog skal det offentliges byggetilsyn strammes. Sådanne tiltag vil medfører positiv effekt for boligforhold i disse steder.

Siumut skal hermed gøre det klart, at vi vil arbejde for, at dette gode ordning kan genindføres, og i den forbindelse vil det være positivt, at man undersøger, om der i mellemtiden er fremkommet nogle gode muligheder der kræver opmærksomhed.

Ligeledes mener Siumut, at vi ikke kan vende det blinde øje til, at der på disse steder står mange huse tomme hen, idet en tilpasning af disse stedernes muligheder er et af de løsninger der kunne benyttes. Vi vil benytte lejligheden til at opfordre Naalakkersuisut om at undersøge disse muligheder straks, før disse kommer til at kræve større omkostninger.

Ligeledes vil vi gerne benytte denne lejlighed til at støtte forslagsstillerens forslag om hjælp til de efterhånden mange hjemløse der er i de større byer, hvor vi vil opfordre Naalakkersuisut om at de sammen med kommunerne skal iværksætte en undersøgelse om, hvorledes man hurtigere kan rette op på dette problem.

Siumut mener at man i undersøgelsen også skal medtage, om hvordan man kan hjælpe de hjemløse om at komme videre i livet, ligesom Siumut vil opfordre til, at kommunerne skal hurtigere afhjælpe disse, idet de har en lovgivningsmæssig pligt til at yde hjælp til deres borgere. Vi politikere har alle en pligt til at opfylde borgernes krav om at have et hjem, et arbejde og sundt liv i dette land.

Siumut forventer at man via dette debatten om dette forslag til forespørgselsdebat kan udstikke nye retningslinjer for boligbyggeri i bygder og i yderdistrikter og vil gerne takke forslagsstilleren for dette forslag.